

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การประเมินกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา โครงการเยาวชนรักษ์ป่าพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
แจ้ห่ม มีวิธีดำเนินการดังนี้

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ประกอบด้วยบุคคล 3 กลุ่ม ดังนี้

3.1.1 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการเยาวชนรักษ์ป่า จากโรงเรียนประถมศึกษาในพื้นที่
อุทยานแห่งชาติแจ้ห่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ประกอบด้วย
นักเรียนจากโรงเรียนบ้านหัวเมือง ต.หัวเมือง อ.เมืองปาน จ.ลำปาง จำนวน 26 คน และจาก
โรงเรียนบ้านทุ่งยาง ต.หัวเมือง อ.เมืองปาน จ.ลำปาง จำนวน 17 คน รวมทั้งสิ้น 43 คน

3.1.2 ผู้ปกครองของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ (ตามที่ระบุในข้อ 3.1.1) จำนวน 43 คน

3.1.3 ครูประจำชั้นของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ (ตามที่ระบุในข้อ 3.1.1)

จำนวน 3 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้ มีดังนี้

3.2.1 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน เพื่อเก็บข้อมูลความคิดเห็นของเยาวชนที่เข้าร่วม
โครงการเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหา วิธีการ กิจกรรมในโครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม
แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน

3.2.2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ กำหนดตัวเลือก 4 ตัวเลือก กำหนดการให้คะแนนข้อที่ตอบถูกต้อง 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิด 0 คะแนน

3.2.3 แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง เพื่อเก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหา วิธีการ กิจกรรมในโครงการ และพฤติกรรมการอนุรักษ์ของเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบจำนวน 2 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับเพศ และอายุของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อโครงการและพฤติกรรมของบุตรหลาน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน

3.2.4 แบบประเมินพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน โดยให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน กำหนดเกณฑ์การประเมินและระดับการปฏิบัติ ดังนี้

เกณฑ์	ระดับการปฏิบัติ		
	2	1	0
1. ร่วมมือทำความสะอาด	ทำทุกครั้ง	ทำบางครั้ง	ไม่เคยทำ
2. ทิ้งขยะลงที่รองรับ	ทิ้งทุกครั้ง	ทิ้งบางครั้ง	ไม่ทิ้งลงที่รองรับ
3. ปิดไฟก่อนออกจากห้อง	ปิดทุกครั้ง	ปิดบางครั้ง	ไม่เคยปิด
4. ใช้น้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า	ทำทุกครั้ง	ทำบางครั้ง	ไม่เคยทำ
5. ร่วมกิจกรรมร่วมรักษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน	ร่วมทุกครั้ง	ร่วมบางครั้ง	ไม่เคยร่วม

3.2.5 แบบบันทึกการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมของผู้ศึกษา ใช้เป็นเครื่องมือในการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานและความถี่ในกิจกรรม

3.2.6 เรียงความของนักเรียน เรื่อง “ฉันมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างไร” เป็นเครื่องมือให้นักเรียนได้รายงานตนเองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยาน รวมทั้งให้นักเรียนได้สะท้อนความรู้สึกที่มีต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยาน

3.3 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลในการประเมินโครงการในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยวางขั้นตอนการดำเนินการไว้ดังนี้

1. ศึกษาและทำความเข้าใจในแบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสังเกตพฤติกรรม
2. ประสานงานไปยังโรงเรียน เพื่อความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลของเยาวชน ผู้ปกครอง และครูประจำชั้น เพื่อขอความร่วมมือ โดยในขั้นนี้ผู้ศึกษาได้ทำการชี้แจงให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินพฤติกรรมเยาวชนและประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการประเมินพฤติกรรมการอนุรักษ์ของเยาวชน เพื่อให้ทุกฝ่ายประเมินด้วยความเป็นจริง
3. ดำเนินกิจกรรมตามแผนที่กำหนดขึ้น พร้อมทั้งบันทึกผลการสังเกตในแบบบันทึก
4. เมื่อจัดกิจกรรมแล้วเสร็จในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนโดยการทำแบบทดสอบ ตอบแบบสอบถาม และให้เขียนเรียงความ รวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองโดยให้นักเรียนนำแบบสอบถามไปให้ผู้ปกครองตอบ และรวบรวมข้อมูลจากครูประจำชั้นของนักเรียน โดยให้ครูประจำชั้นทำแบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน
5. รวบรวมข้อมูลจากกิจกรรมและเครื่องมือแต่ละชุด เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.4.1 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหา วิธีการ กิจกรรมในโครงการ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.20-5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.40-4.19	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	2.60-3.39	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.80-2.59	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.79	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.4.2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ เปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการด้วยสถิติทดสอบ dependent t-test แล้ววิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ หลังเข้าร่วมโครงการ โดยหาค่าคะแนนต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ จำแนกตามระดับความรู้ โดยแบ่งตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับความรู้ต่ำ	หมายถึง	ทำคะแนนได้	0-10 คะแนน
ระดับความรู้ปานกลาง	หมายถึง	ทำคะแนนได้	11-20 คะแนน
ระดับความรู้มาก	หมายถึง	ทำคะแนนได้	21-30 คะแนน

3.4.3 แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ส่วนตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อโครงการและพฤติกรรมของบุตรหลาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์ในการแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.20-5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.40-4.19	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	2.60-3.39	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.80-2.59	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.79	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.4.4 แบบประเมินพฤติกรรมมีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.34-2.00	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย	0.67-1.33	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	0.00-0.66	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย

3.4.5 แบบบันทึกการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมของผู้ศึกษา วิเคราะห์เนื้อหา และแจกแจงความถี่ในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน

3.4.6 เรียงความของนักเรียน เรื่อง “ฉันมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างไร” วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม และความรู้สึกรักของนักเรียนในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยาน

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a stylized elephant facing left, with a traditional Thai oil lamp (diya) on its trunk. Above the elephant is a sunburst or flame-like symbol. The emblem is surrounded by a circular border containing the Thai text 'มหาวิทยาลัยเชียงใหม่' at the top and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' at the bottom. There are also decorative floral motifs on the sides.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved